

Posudek na diplomovou práci Bc. Lenky Smrčkové *Divadelní rodina Petra Čepka metodou orální historie*, FHS UK, 2020

Lenka Smrčková se od počátku svého studia na Orální historii – soudobých dějinách plánovala v diplomové práci věnovat nějakým způsobem divadelnímu světu, v němž se sama profesionálně pohybuje – zbývalo jen nalézt optimální způsob. Výsledkem je předložená práce, ve které původní nápad věnovat se Petru Čepkovi *skrze* jeho rodinu přetavila přímo v práci o jeho rodině. Právě toto úvodní vytríbení tématu a zaměření práce považuji za velice přínosný krok pro celé autorčino výzkumné úsilí.

V první kapitole nás Lenka Smrčková seznamuje s koncepty kolektivní, respektive rodinné paměti a zvolenou metodologií výzkumu. Podrobně popisuje jednotlivé kroky její spolupráce s narátory, která vyústila v natočení po dvou rozhovorech s pěti narátory. Druhá kapitola je věnována historickému rámu výzkumu, a to jak na rovině obecných dějin, tak rodinných ve vztahu k Petru Čepkovi a jeho profesnímu angažmá. Nejdlejší třetí kapitola poté představuje výsledky výzkumu, tj. životy členů rodiny Petra Čepka a jejich reflexe života po boku populární umělecké osobnosti československé kultury 2. poloviny 20. století.

Po stránce metodologické se domnívám, že se jedná o precizně zpracovanou práci, respektující a příslušně aplikující veškeré orálně historické postupy a principy. Velice oceňuji i podrobně zpracované pasáže o vedení rozhovorů, a to i o tématech, které jsou pro členy rodiny stále velice citlivé a obvykle o nich s nikým „zvenku“ nemluví. I zde však autorka přináší další hodnotnou reflexi, a sice právě tohoto pomezí: sama ve výzkumu sice vystupovala jako výzkumnice, nicméně od počátku si byla velice dobře vědoma toho, že není tak docela outsider, což jí na jedné straně otevřelo dveře i důvěru, na druhé straně přineslo množství eticky složitých situací, se kterými si však poradila výborně.

Zároveň je třeba zdůraznit ještě jeden aspekt předložené práce, a to uchopení zcela nového tématu, které dosud v orálně historických výzkumech příliš nefigurovalo, totiž tématu nikoli známých osobností a umělců, ale jejich nejbližších, kteří sice nestáli ve „světlech reflektorů“, ale museli a musejí se s touto rodinnou přínáležitostí po celý život v různých podobách vyrovnávat. Autorčina práce navíc není pevně časově ohraničena – rokem 1989, ani úmrtím Petra Čepka v roce 1994. Díky tomu autorka otevírá témata, která dosud v orálně historických výzkumech příliš nezaznívala, z nichž samozřejmě nejvýraznější je rodinná zkušenost – velice dlouhodobá, intenzivní a ne zrovna pozitivní – s bulvárními médii. Tím se autorka dostala do situace, kdy nebylo – stručně řečeno – možno jednoduše převzít a aplikovat již osvědčené metodologicko-interpretáční orálně historické vzorce, ale kdy naopak musela každý krok promýšlet sama a od počátku. Místy je tedy možné samozřejmě autorce navrhnout i trochu odvážnější interpretace, avšak domnívám se, že v kombinaci rodinného výzkumu, velice křehké důvěry narátorů a neprobádaného typu tematické základny se nejedná ani tak o slabinu, jako o pochopitelný průvodní jev.

Závěrem: autorka dle mého názoru zpracovala velice kvalitní, metodologicky i jazykově precizní diplomovou práci, kterou tímto samozřejmě doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm **v ý b o r n ě (1)**.